

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא הרב מוה"ר שמשון דיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה מח"ס 'זרע שמשון' ותולדות שמשון' נלב"ע ו' אלו תקל"ט ומקום קברו לא נודע שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

פרשת בהעלותך תשפ"ב • זרע שמשון הלימוד שמשיע ישועות • ע"א 424

אמרות שמשון

מדוע בפרשתנו הוכרח רש"י לפרש הכוונה שבכית המדרש היו יושבים וכאז לפני שניהם

'וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טָמְאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לְפָנָי מוֹשֶׁה וּלְפָנָי אָהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא' (טו:): פירש

רש"י בבית המדרש היו יושבים שניהם כשנשאלה שאלה זו בפניהם. הנה בפרשת פנחס בענין שאלת בנות צלפחד כתוב (במדבר כז ב) 'ותעמדה לפני משה ולפני אלעזר' וכתב רש"י שני פירושים לבאר ב' איך יכול להיות ששאלו גם את אלעזר בזמן שמה שם. א. בבית המדרש היו יושבים שניהם יחד כשנשאלה שאלה זו. ב. סרס המקרא ודרשהו, שבאו קודם לפני אלעזר ואחר כך לפני משה. ויש לדקדק מדוע בפרשתו בענין השאלה של האנשים שהיו טמאים לא פירש רש"י רק את הפירוש הראשון.

ונראה לתרץ עפ"י מה שמצינו שלפעמים בית דין נותנים רשות לחכמים אחרים לדון בדיני ממונות אבל לא באיסורים, וכמו שמצינו ברמב"ם (הלכות סנהדרין פ"ד ה"ח) שכתב מי שהוא חכם בית דין נותנים לו רשות לדון בדיני ממונות, אבל לא להורות באיסור והיתר. וכן מצינו שיתרו נתן למשה עצה שיעמיד דינים שידונו דיני ממונות, אבל את ההלכות בדיני איסור והיתר אמר לו שיראה הוא בעצמו, וכמו שאמר לו **והזהרת** אתם את החוקים ואת התורות' ודרשו במכילתא 'את התורות אלו ההוראות'. והיינו שאת זה יורה משה בעצמו.

ולפי"ז י"ל שדין הטמאים בהקרבת הפסח שהיה זה הלכה של איסור והיתר, ודאי שהיו חייבים לבוא לפני משה, שהרי אין רשות לחכם אחר להורות, ולכך על מה שמצינו בכתוב שבאו גם לפני אהרן הוכרח רש"י לפרש דהיינו משום שישב לצידו בבית המדרש. אולם בענין בנות צלפחד שבאו לשאול בדיני ממונות שיכולים בית דין הגדול לתת רשות לחכמים אחרים לדון, לכך הוסיף רש"י לפרש פירוש נוסף, שבתחילה באו לפני אלעזר שקיבל רשות ממה לדון, ולאחר מכן כשלא ידע את ההלכה באו לפני משה. (זרע שמשון' פרשתינו אות ב)

טענת בני על המן

'וַעֲתָה נַפְשֵׁנוּ יְבֹשָׁה אֵין כָּל בְּלַתִּי אֶל הַמֶּן עֵינֵינוּ' (יא ו): יש לפרש את עומק טענת בני ישראל על המן עפ"י מה שמצינו בגמרא (שבת קטט.) מי שהקיז דם צריך לאכול באותו יום בשר ולשתות יין. בשר, כדי שיחזיר לעצמו נפש תמורת הנפש שיצא ממנו [הדם הוא הנפש], יין, כדי להשיב לעצמו את צבע האדום תמורת הדם שבצבע אדום שיצא ממנו.

ובזה יש לפרש כוונת מה שהתלוננו בני ישראל, שאמרו שבכל זמן שאנו מוצאים עצמינו שנפשנו יבשה מרוב טרחת הדרך או מחמת דבר אחר, שהתקנה הטובה ביותר להשיב את נפשינו היא לאכול בשר ולשתות יין, **'ועתה** וגו' **אין כל** - אנו אין לנו כל צרכי הסעודה הצריך לנו להשיב את נפשינו, כי אין לנו בשר ואין לנו יין, **'בלתי אל המן עינינו'**, היינו אף שאפשר שתאמר שהמן מועיל גם במקום הבשר, כי במן ישנו לכל הטעמים שבעולם ובכללם גם טעם בשר ויין, מכל מקום במקום היין בודאי שאינו מועיל, היות ועיקר סיבת שתיית היין הוא היות והיין הוא אדום ומועיל להשיב את הדם האדום שנחסר, והרי המן הוא לבן, **ובעינינו** אנו רואים רק את צבע המן שהוא לבן, ואם כן אין אנחנו יכולים להשיב את נפשינו כפי העצה המבוארת בגמרא.

ולפי"ז יש להבין ולבאר היטב מה שפירש רש"י עה"פ (דברים א א) **'בין תופל ובין לבן'** שהוכיחם משה רבינו על הדברים שתפלו על המן שהוא לבן. שנראה קצת מתוך דברי רש"י שחטאם היה בענין לובן המן, וצריך ביאור מה חטא שייך בזה.

ולפי מה שנתבאר מובנים מאד דברי רש"י, דהנה אמרו בגמרא (כתובות קיא:): **'טוב מלבין שינים לחברו יותר ממשקהו חלב'** והכוונה שמי שנותן לחברו אפילו מעט, אולם נותנו בסבר פנים יפות הרי זה חשוב יותר ממי שנותן נתינה מרובה אך לא בסבר פנים יפות.

והנה המן היה בצבע לבן לרמז על כך שנתנית הקב"ה לנו, זה כביכול בסבר פנים יפות מתוך שמחה ואהבה, ובני ישראל תפלו על המן, שאדרבה התלוננו על כך שהיה זה בצבע לבן וטענו שבכך חסר להם את המעלה של צבע אדום שיכול להשיב את הנפש וכמבואר בגמרא שבת (שהובא לעיל). נמצא שהשתמשו בטובה שעשה להם הקב"ה להתלונן עליו, ועל כך הוכיח משה רבינו. (זרע שמשון' פרשתינו אות ג ד"ה ומה שאמרו)

לכבוד שבת קודש
 הופיע הספר
זרע שמשון המבואר
על שיר השירים

פרטים בטל:
 ארה"ב 347-496-5657
 א"י 02-80-80-500

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

<p>לעילוי נשמת האשה החשובה מרת חיה זרשיניאק ע"ה בת יבלחט"א הרה"ח ר' חיים דוד ה"ח נלב"ע ה' תמוז תשפ"א ת.ג.צ.ב.ה.</p>	<p>לזרע של קייצא ברוך בן שרה לאה זוגתו פייגא ברכה בת שפרה שיזמו להופיע מדוע של קייסא מקוב"ב בנים ובני בנים כשתוליו יזמים סיבב לשלוחנכס" מתוך שמחה ברכה ונחת</p>	<p>לברכה ולהצלחה אהרן בן גיטל בילא וכל משפחתו וכל הנלוים אליו לשפע ברכה והצלחה גדולה כל מכל כל</p>	<p>לברכה ולהצלחה מרדכי יעקב בן פייגא דבורה להצלחה וברכה בכל הענינים בלו גבול וסדרה</p>
---	---	---	--

פרק ב משנה ב

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל בְּנֵוּ שַׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא אֹמֵר: יִפָּה תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרֹךְ אֲרָץ, שִׁיגִיעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן. וְכָל תּוֹרָה שְׁאִין עִמָּה מְלָאכָה, סוֹפָה בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עוֹן. וְכָל הַעֲמֵלִים עִם הַצְּבוּר, יִהְיוּ עֲמֵלִים עִמָּהם לְשֵׁם שְׁמַיִם שְׁזָכוּת אֲבוֹתָם מִסִּיעֵתָן, וְצַדִּיקָתָם עוֹמֶדֶת לְעַד, וְאַתֶּם, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם שֶׁכֵּר הַרְבֵּה כְּאֵלוֹ עֲשִׂיתֶם.

יש לדקדק במשנה זו, דמה עון יש ביד זה שעוסק בתורה, שצריך שיגיעת שניהם משכחת עון. ועוד, 'סופה בטלה' תינה, כי הרבה עשו רבבי שמעון בר יוחאי ולא עלתה בידם, אבל 'וגוררת עון' למה. ויתורצו, שזה העון שדבר בו התנא הוא עון הגאווה וגסות הרוח, אשר בעוונותינו שכיח טובא בין התלמידי חכמים. וכמו שכתב בעל אבות עולם על מתניתין דאהוב את המלאכה ושנוא את הרבנות וכו' ועיין שם, וידוע שכיון שנתמנה האדם פרנס על הצבור אסור לו לעשות מלאכה. ומשום הכי תני יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ דהיינו המלאכה, שיגיעת שניהם משכחת עון, משכיחים ממנו מחשבות הגאווה, ואינו מגיס דעתו. אבל כל תורה שאין עמה מלאכה, דהיינו שיש עמה רבנות, סופה בטלה כי הרבנות מקברת את בעליה (פסחים פז), וגוררת עון הגסות הרוח, שאין לך עון גדול מזה.

ומתחלה קרא למלאכה דרך ארץ, לפי שדרך העולם להתעסק אפילו במלאכות כבדות ומגונות כדי להשתכר, וכהיה דפשוט נבלתא בשוקא וטול אגרא ולא תימא כהנא אנא וגברא רבה אנא וזילא בי מילתא (פסחים קיג). וזהו יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, דהיינו עם איזו מלאכה שתהיה אפילו גרועה, ואחר כך וכל תורה שאין עמה שום מלאכה, אפילו מלאכה חשובה, סופה בטלה וכו'. ואם תאמר והלא אי אפשר לדור בלא פרנס, וכיון שנתמנה פרנס על הצבור אסור בעשיית מלאכה, ומה לו לעשות להשכיח העון. לכן אמר וכל העמלים עם הציבור יהיו עמלים לשם שמים וכו', שתהיה כוונתם דוקא לשם שמים ובזה ינצלו מעון.

ולפי שלפעמים לא ירצה שום אדם להיות פרנס, לפי שאם יהיה אסור בעשיית מלאכה יפסיד נכסיו ויהיה נבזה מאנשי דורו, כדכתיב וחכמת המסכן בזויה, ואם יתקיימו נכסיו לא יהיה אלא דרך נס וינכו לו מזכיותיו. הוסיף התנא שזכות אבותם מסייעתן, ויתקיימו הנכסים וימצאו מזונותיהם בריוח בלי המלאכה, כמו שמצינו ביעקב שזכות אבות הצילה ממון, כדאיתא במדרש (ב"ר עד יב) על פסוק 'את עניי ואת יגיע כפי' וכו', ובהכי צדקתם וזכותם תעמוד לעד. (תולדות שמשון פ"ב מ"ב)

והאספסף אשר בקרבם התאוה תאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר (יא, ד)

הקב"ה לא רצה שישלוט בהם רימה

יש לתת טעם למה לאותו הדור דוקא אסר הקב"ה בשר תאוה מה שלא אסר לדורות הבאים, שמאחר שזכו לראות הקב"ה פנים בפנים על הר סיני ולשמוע קולו אינו מן הראוי שישלוט בהם רמה ותולעה, כמו שאמרו ז"ל (פרקי ד"ר"א פרק מ"א) שלא שלטה בהם רמה ותולעה וכו', ולכן לא רצה שירבו באכילת בשר, דתנן (אבות פרק ב משנה ז) מרבה בשר מרבה רמה, ורק התיר להם אכילת בשר הקדשים שהוא דבר קדוש ואינו יוצא לחולין, וכמו שכתבו המקובלים (ר"ח שער הקדושה פרק ט"ו) שכל מה שאדם אוכל בסעודת מצוה וביו"ט אינו נעשה רימה, וזה לא שייך לדורות הבאים.

שלא יתמשכו אחר היצר

ועוד מטעם אחר נמי אסר להם בשר תאוה, שלפי שנדבקו בה' במעמד הר סיני ואתם הדבקים וכו', אסר להם הבשר כדי שלא יתמשכו אחר היצר הרע שאין ארי נוהם אלא מתוך קופה של בשר (ברכות לב, א).

נתאו לבשר כדי שיוכלו לחטוא

וזהו דאמרינן במדרש ילקוט (רמז תשל"ג) על פסוק (במדבר יא, ד) 'מי יאכלנו בשר', וכי מפני שלא היה להם בשר היו מתרעמים, אלא שהיו מבקשים עלילה לפרוש מאחרי המקום. וקשה מה עלילה היו מבקשים ולמה דוקא בבשר היו מבקשים עלילה. אלא לפי

שהקב"ה לא התיר להם בשר תאוה כדי שלא ישלוט בהם יצר הרע, והם אדרכא היו רוצים ומתאווים לאכול בשר כדי שישלוט בהם יצר הרע, כמו שהתאוו באכילת הקישואין שהקישואים הם מולידים חמירות ועכריות בשכל של בני אדם, ומשום הכי לא רצה הקב"ה שיטעמו טעמם במן שהיה לחם זך ונקי, אבל הם היו מבקשים עלילה וכו', והיו רוצים לפרוש מאחרי המקום, שיודעים היו שאיסור הבשר בא להם בהיותם דבוקים בו יתברך במעמד הר סיני.

הכל היה פורענות אחת

ובשבת פרק כל כתבי (קטז, א) אמרינן פורענות ראשונה מאי היא (י, לג) 'ויסעו מהר ה', ואמר רבי חמא ברבי חנינא שסרו מאחרי ה', ופירש רש"י בתוך שלשה ימים למסעם התאוו האספסוף תאוה להתרעם על הבשר כדי למרוד בה'. והרמב"ן בפירושו (פסוק ל"ה) הקשה עליו לפי שהפורענות של תאוה כתובה בפרשה אחר (שם י"א א) 'ויהי העם כמתאוונים' וכו'. וחושב ממה שתירץ שם הרא"ם, לפי דרכנו אתי שפיר, שענין סרו מאחרי ה' וענין שאלת הבשר הוא הכל ענין אחד, שהיו רוצים להתרחק מהקדושה ולהתדבק ביצר הרע ובטומאה, ואינם שתי פורעניות כמו שחשב שם הרמב"ן ז"ל, אלא 'ויהי העם כמתאוונים' הוא פורענות אחד והשני הוא 'ויסעו מהר ה' והוא עצמו אותו של האספסוף. (פרשתנו אות ג)

תורמים ונושעים
 ארץ ישראל 02-80-80-500
 ארה"ב 347-496-5657
 כולם זוכים! קחו חלק בהפצה העולמית הנרחבת

'קול זרע שמשון'
 ארץ ישראל 02-80-80-600
 ארה"ב 716-229-4808
 לונדון 0333-300-2515
 ניתן בהקדיש שיעורים לזכות ברכה ולעילוי נשמת

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204 mbpaskesz@gmail.com

זרע שמשון ע"ר 580624120

ניתן להפקיד בבנק מרכזי (17) סניף 635 מ.ח. 71713028 ע"ש זרע שמשון כמו"כ ניתן לתרום בכרטיס אשראי

ניתן לשלוח תרומות והנצחות לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון' בארה"ק: 05271-66-450 בארה"ב: 347-496-5657

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, וישפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו